

STAATSCOMMISSIE VOOR DE ZAKEN VAN DE EREDIENSTEN

Notulen 24e vergadering, gehouden op vrijdag 17 december 1965,
des middags 2.15 uur.

Aanwezig: Mr.G.E.van Walsum, voorzitter
Mr.Dr.J.Donner
Mr.W.F.Lichtenauer
Prof.Mr.Dr.J.J.Loeff
Mr.Dr.H.M.J.Wagenaar
Ds.H.J.F.Wesseldijk, leden en
Mr.J.H.van Wijk, secretaris.

Afwezig met kennisgeving Mr.O.W.Vos.

De voorzitter opent de vergadering en stelt de notulen van de
23e vergadering, gehouden op 23 november 1965 aan de orde.

Op voorstel van Ds.Wesseldijk wordt op blz.1, 10e regel van
onderen vóór de woorden "plaatselijke gemeenten" ingevoegd: daarbij
aangesloten terwijl in de 7e regel van onderen na het woord
"huishouding" wordt ingevoegd: (excl. rente en afschrijving).
Met deze wijzigingen worden de notulen goedgekeurd.

Vervolgens het aan de leden van de Staatscommissie toegezonden
verslag van de op 10 december 1965 gehouden vergadering met de
financiële deskundigen van de kerkgenootschappen aan de orde stellend,
merkt de voorzitter op, dat het in deze vergadering niet mogelijk
bleek een sluitend overzicht van de financiën der kerken te verkrijgen.
Sommige aanwezigen zouden na enquête bij de plaatselijke gemeenten
wel meer gegevens kunnen verkrijgen dan waarover zij thans beschikken.
De voorlopige conclusie van de vergadering was, dat men via een
enquête onder de deskundigen moest proberen meer gegevens te verkrijgen
zonder echter te veel te willen specificeren. Aan de secretaris werd
opgedragen daartoe een concept van een enquête-formulier met bege-
leidende brief op te stellen en ter goedkeuring aan de vergadering
van de Staatscommissie voor te leggen.

De voorzitter leest het concept van deze brief voor, waarna de
vergadering met de inhoud daarvan akkoord gaat. In het enquête-
formulier zullen een aantal wijzigingen en verduidelijkingen worden
aangebracht. Zo zal gevraagd worden de personeelskosten van predikanten
en pastoors enerzijds en van hulpkrachten voor de eredienst (kapelaans,
vicarissen en catecheten etc.) anderzijds afzonderlijk op te geven, ter-
wijl in de toelichting zal worden aangegeven, wat onder personeels-
kosten moet worden begrepen. Voorts zal er de aandacht op worden ge-
vestigd, dat slechts de kerkdienaren meetellen die met cura animarum
zijn belast en wier salaris ten laste van de kerkekas komt. De pensioen-
uitkeringen zullen alleen voorzover zij ten laste van plaatselijke
gemeenten komen onder de uitgaven dienen te worden opgenomen.

De voorzitter verzocht de secretaris de gemaakte opmerkingen in
het concept te verwerken en aan de leden van de commissie een gewijzigd
ontwerp toe te zenden. Over de amendementen die hij daarop ontvangt,
zal de secretaris overleg plegen met de voorzitter waarna het formu-
lier in zijn definitieve vorm aan de financiële deskundigen van de
kerkgenootschappen zal worden toegezonden.

De voorzitter stelt vervolgens zijn nieuwe bewerking van het
concept-rapport der Staatscommissie aan de orde. Besloten wordt tot
een puntsgewijze behandeling.

blz. 1

Prof. Loeff stelt voor, aan de redenen die tot het lange uitblijven van het rapport hebben geleid, toe te voegen de naoorlogse problemen van de kerken; pas langzamerhand zijn de geesten rijper geworden voor een in het huidige bestel verantwoorde oplossing. De voorzitter zal deze aanvulling opnemen.

De aan het slot van de 6e alinea voorkomende zinsnede "waarin het omgekeerde het geval was" wordt vervangen door: waarin van het omgekeerde sprake kon zijn.

In de 8e alinea wordt "Nederlands Hervormde Kerk" vervangen door Hervormde of Gereformeerde Kerk, terwijl "heersende kerk" wordt vervangen door: bevoorrechte kerk.

De heer Wagenaar stelt voor in de voorlaatste alinea: "uitkeringen aan de Kerken" te vervangen door: betalingen ten behoeve van de Kerken en "bevroezen" door: verzekeren.

De voorzitter zal de redactie van deze alinea nog eens bezien.

blz. 2

Op voorstel van de heer Donner wordt de 2e alinea geschrapt.

Ds. Wesseldijk stelt voor, na de 3e alinea de installatierede van Minister Lieftinck te laten volgen. Besloten wordt op deze plaats hiernaar te verwijzen.

Het voorstel van de heer Lichtenauer, in de 6e alinea mede te vermelden, dat ook het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen nog betalingen aan de kerken doet, wordt niet overgenomen.

In de 7e alinea wordt voor "inkomens" gelezen: inkomsten, terwijl het slot van de 8e alinea komt te luiden: de hand te houden aan "De Heilige Kerkdienst". In de 5e regel van onderen wordt "werden" vervangen door: waren.

Blz.3

In de vijfde regel van boven wordt vóór het woord "meer" ingevoegd: onder de Republiek.

Op verzoek van de voorzitter verklaard de Heer Wagenaar zich bereid, na te gaan of voor de juistheid van het in deze alinea gestelde een beroep op een historicus kan worden gedaan.

De laatste volzin van de 6e alinea zal een afzonderlijke alinea vormen. De voorzitter zal de 8e alinea herschrijven, daar in de huidige redactie niet duidelijk is, wat onder "alle andere kerkelijke goederen"(3e regel) moet worden verstaan.

Blz.4

In de 7e alinea wordt tussen "werden" en "combinaties" ingevoegd: door de overheid.

Voorts worden enkele type foutjes verbeterd.

Nadat de behandeling tot en met blz.7, onder deel I: "De Grondwet van 1815" is gevorderd wordt op voorstel van de Voorzitter besloten, de bespreking te vervolgen op de volgende vergadering, welke gehouden zal worden op dinsdag 11 januari 1966, des middags om 2.15 uur. De voorzitter verzoekt de secretaris aan de leden een copie te zenden van de schriftelijke opmerkingen van de Heer Lichtenauer en sluit vervolgens de vergadering.